

Sygn. akt I ACa 542/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Ducki
Sędziowie:	SSA Józef Wąsik (spr.) SSA Robert Jurga
Protokolant:	sekr.sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z o.o. w M.

przeciwko(...)Budowlana Spółce Akcyjnej w R.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 6 lutego 2017 r. sygn. akt IX GC 704/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu – Sądowi Gospodarczemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSA Józef Wąsik SSA Zbigniew Ducki SSA Robert Jurga

Sygn. akt I A Ca 542/17

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) spółka z o.o. w M. domagała się w pozwie wniesionym w postępowaniu nakazowym nakazania stronie pozwanej (...) **Budowlana SA** w R. zapłaty kwoty 246.303,62 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania. Na uzasadnienia żądania podała, że jest w posiadaniu weksla własnego prawidłowego wypełnionego wystawionego przez stronę pozwaną na zabezpieczenie roszczeń wynikających z umów najmu rusztowań. Umowy te były zawierane zgodnie z Umową ramową najmu rusztowań nr (...) (dalej: umowa ramowa) oraz Ogólnymi warunkami najmu rusztowań (...) spółki z o.o. (dalej: (...)). Dalej powód powoływał się na zawarcie poszczególnych umów najmu rusztowań poczynając od umowy najmu rusztowania wieżowego typu M. 3,2-3 kpl z 13.06.2013r. Opisał następnie szczegółowo cały stosunek podstawowy łączący strony wskazując na poszczególne

przypadki kolejnych umów najmu rusztowań i dowody mające jego zdaniem je potwierdzać, jak tzw. protokoły przyjęcia – przekazania rusztowań czy dokumenty stwierdzające „przesunięcia między magazynowe (...)” czy faktury.

Sąd Okręgowy w Krakowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w dniu 12 marca 2014r, sygn. akt IX GNc 268/14).

W zarzutach od nakazu zapłaty strona pozwana (...) spółka z o.o. wniosła o oddalenie żądania podnosząc wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją. Zarzuciła, że nie korzystała z rusztowań strony powodowej, a tylko niektóre zamówienia i protokoły zostały podpisane przez jej przedstawicieli bądź pełnomocników. W szczególności zakwestionowała wszystkie Protokoły przyjęcia- przekazania przedłożone w aktach jako dowody odebrania przez powoda rusztowań udostępnionych wcześniej pozwanemu. Umowa ramowa została rozwiązana przez strony z dniem 30.09.2013r, tymczasem strona powodowa wystawiła faktury jeszcze w listopadzie i grudniu 2013r na kwotę 106.312,50 zł, co nie może być zasadne. Zakwestionowała też zasadność żądania zapłaty za zaginione lub zniszczone części rusztowań.

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2017r Sąd Okręgowy w Krakowie uchylił nakaz zapłaty z dnia 12 marca 2014 r. sygn. akt IX GNc 268/14 i oddalił powództwo. Nadto zasądzi od strony powodowej na rzecz strony pozwanej koszty procesu w kwocie 18 918 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego wyjaśnienie istoty sprawy wymagało w świetle art. 65 k.c. zbadania rzeczywistej woli i zamiaru stron, które dokonały czynności przewidzianej w art. 10 prawa wekslowego, polegającej na zawarciu porozumienia o warunkach upoważniających wierzyciela do wypełnienia weksla.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

(...) spółka z o.o., która prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wydzierżawianiu rusztowań, od 1 czerwca 2012 r. do 12 czerwca 2013 r. pozostawała w stałych stosunkach z nieuczestniczącą w sporze spółką (...)Budownictwo. Rosnące zadłużenie z tytułu czynszu spowodowało, że (...)Budowlana jako dostawca materiałów budowlanych dla (...)Budownictwo, a w związku z tym podmiot zainteresowany umożliwieniem wykonawcy kontynuowania budów, aby zapobiec wypowiedzeniom umów dzierżawy (nazywanych przez strony najmem) zobowiązał się względem wydzierżawiającego (nazywanego wynajmującym) przyjąć na siebie obowiązki dzierżawcy (nazywanego najemcą).

Powyższe okoliczności, podane przez świadka D. M., prezesa (...)P. P. i niebudzące wątpliwości stron należy uznać za bezsporne.

Chociaż przyjęte przez spółkę akcyjną obowiązki były ograniczone do rusztowań zamontowanych na wznoszonych przez firmę (...) obiektach, pisemna treść uzgodnień stron wraz ze stanowiącą ich załączniki dokumentacją handlową i finansową, przedstawiała relacje przedsiębiorstw jako nowopowstałe stosunki najmu (dzierżawy).

I tak z dokumentu „umowa ramowa najmu rusztowań 6/13” z 13 czerwca 2013 r. wynika zamiar prowadzenia negocjacji w sprawie zawarcia umów, a z dokumentu „ogólne warunki najmu rusztowań (...) sp. z o.o.” sposób wykonywania oraz odpowiedzialność za uchybienie obowiązkom z przyszłych kontraktów.

Nawiązanie dzierżawy miało dochodzić do skutku na podstawie przesłanego przez (...)Budowlana SA zamówienia, zawierającego między innymi ilość części składowych rusztowań, okres dzierżawy i miejsce, w którym w podanym okresie będą się znajdować, termin rozpoczęcia używania, osoby uprawnione do podpisania protokołów zdawczo – odbiorczych.

Zamówienia wymagały potwierdzenia przez (...) sp. z o.o. poprzez wyspecyfikowanie elementów rusztowań i podanie ilości mkw powierzchni rusztowań po ich zmontowaniu, lub ich wartości według dokumentów (...), jako danych potrzebnych do indywidualizacji przedmiotów dzierżawy i ustalenia wysokości czynszu. Odbieranie rusztowań miało

następować na podstawie protokołów zdawczo odbiorczych, swoją treścią adekwatnych do dokumentów dotyczących zawierania umów i oddawania przedmiotów do korzystania.

Taki bowiem tylko sposób potwierdzania zwrotów rusztowań pozwalał na stwierdzenie ewentualnych nieprawidłowości w czynnościach związanych z zakończeniem umów. Dowód: dokumenty na k. 22 i nast.

Powyższe wskazuje zdaniem Sądu na to, że strony uzgodniły sposób dokumentowania treści postanowień uregulowanej w art. 693 kc umowy dzierżawy, dla ważności której jest konieczna indywidualizacja wzajemnych świadczeń, oraz, że uzgodniły również sposób dokumentowania czynności obciążających dzierżawcę z mocy art. 705 k.c.

Z całokształtu okoliczności wynika jednak, że rzeczywistym zamiarem spółek nie mogło być zawarcie przez nie umów dzierżawy, lecz przystąpienie strony pozwanej do długów zaciągniętych przez (...), bez zwolnienia tego dzierżawcy ze zobowiązań. Wstąpienie osoby trzeciej na miejsce dłużnika wymaga bowiem w świetle art. 519 i 522 k.c. zgody w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Wola 3W (...) Budowlana SA zaciągnięcia zobowiązania względem (...) została wyrażona w treści dokumentu „deklaracja wekslowa załącznik nr(...) do umowy ramowej najmu rusztowań (...)”. Dowód: dokument na k. 28

Jak wynika z brzmienia tego dokumentu pozwana spółka, która wręczyła weksel in blanco, upoważniła powódkę do jego wypełnienia na kwotę aktualnego zadłużenia z tytułu czynszu najmu, odsetek za zwłokę wynikających z zawartych umów najmu na podstawie umowy ramowej oraz szkód poniesionych w związku z utratą lub uszkodzeniem rusztowań. Dowód: deklaracja wekslowa na k. 28

Za rzeczywisty zamiar stron Sąd uznał zezwolenie na wypełnienie weksla do sumy wynikającej z dokumentacji handlowej i finansowej, w szczególności z wypełnionych formularzy o symbolu (...) i z protokołów zdawczo – odbiorczych sporządzonych w taki sposób, ażeby na ich podstawie było możliwe ustalenie treści poszczególnych umów dzierżawy oraz w odniesieniu do tych danych ustalenie wysokości zaległych czynszów, a także określenie przedmiotów, które po zakończeniu umów nie zostały wydane, bądź zostały wydane w nienależytym stanie.

Strona powodowa co prawda dołączyła do akt dokumentację, ale jego na jej podstawie nie była w stanie podać żadnych danych w tym przedmiocie.

Mając na względzie, że prowadzenie ksiąg przedsiębiorstwa wymaga wiedzy zawodowej, w celu wyjaśnienia zawartych w nich zapisów zlecono dowód z opinii. Powołany w sprawie biegły A. B., mimo przeprowadzenia analizy tych materiałów nie wykonał powierzonego mu zadania, gdyż wskutek braku spójności w zapisach nie było możliwe poczynienie ustaleń o przebiegu realizacji umów. Powyższe skutkuje uznaniem, że strona powodowa wypełniła weksel niezgodnie z porozumieniem, na wierzytelności nie znajdujące odzwierciedlenia w dokumentacji handlowej firmy (...), czego konsekwencją było uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego wyroku – w całości - wniosła strona powodowa, zarzucając:

1/ brak rozstrzygnięcia istoty sprawy, wyrażający się w sprowadzeniu podstawy wydanego w sprawie orzeczenia wyłącznie do treści zobowiązania wekslowego, które jakoby zostało przez powódkę naruszone poprzez wypełnienie weksla niezgodnie z treścią porozumienia wekslowego, przy jednoczesnym całkowitym pominięciu treści stosunku podstawowego wynikającego z zawartej pomiędzy stronami niniejszego postępowania umowy najmu rusztowań, co spowodowało całkowite pominięcie przy orzekaniu roszczeń będących podstawą powództwa;

2/ naruszenie prawa materialnego, a to:

a/ art. 10 Prawa wekslowego, poprzez błędną wykładnię tego przepisu sprowadzającą się do potraktowania porozumienia wekslowego jako w istocie stosunku podstawowego, podczas gdy stosunkiem podstawowym pomiędzy powódką (remitentem) a pozwaną (wystawcą weksła) była umowa najmu rusztowań, którą stosunek wekslowy jedynie zabezpieczał w aspekcie wykonania zobowiązania wynikającego z tegoż stosunku podstawowego;

b/ art. 65 k.c. w zw. z art. 693 i nast. k.c. oraz art. 659 i nast. k.c., poprzez błędne zastosowanie w niniejszej sprawie przepisów o dzierżawie jako mających znajdować zastosowanie o stosunku prawnego łączącego strony, bez uwzględnienia faktu, że umowa dzierżawy obejmuje nie tylko oddanie rzeczy do używania, ale również pobieranie pożytków, podczas gdy umowa łącząca strony mająca za przedmiot rusztowania nie zawierała jakiegokolwiek elementu związanego z pobieraniem pożytków z rusztowań, w związku z czym należy oceniać ją jako umowę najmu, zgodnie z treścią oświadczeń stron;

c/ art. 65 k.c. w zw. z art. 519 k.c. i 522 k.c., poprzez niewłaściwe zastosowanie tych przepisów wyrażające się w bezzasadnym, a przy tym sprzecznym z treścią oświadczeń woli stron postępowania przyjęciu, że pomiędzy stronami, przy uczestnictwie spółki(...)Budownictwo Sp. z o.o., doszło do przejęcia długu - w sytuacji, gdy żadne okoliczności niniejszej sprawy nie świadczą o przejęciu istniejącego długu osoby trzeciej, a jedynie o nawiązaniu odrębnego stosunku zobowiązaniowego na przyszłość, choć w odniesieniu do tego samego przedmiotu;

d/ art. 6 k.c., poprzez zaniechanie uwzględnienia normy wynikającej z tego przepisu w kontekście oceny wykazania przez strony niniejszego postępowania faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a wynikających z przytaczanych w toku postępowania twierdzeń;

3/ naruszenie przepisów postępowania, a to:

a/ art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie całkowicie dowolnych, sprzecznych z treścią materiału dowodowego ustaleń faktycznych, a także niezwykle enigmatycznej i wybiórczej oceny dowodów, pomijającej istotną część materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania;

b/ art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c., poprzez błędną ocenę wydanej w niniejszej sprawie opinii biegłego sądowego, a także pominięcie wynikających z opinii biegłego konstatacji, co do zasady zbieżnych z twierdzeniami strony powodowej istotnymi z punktu widzenia okoliczności faktycznych niniejszej sprawy.

Wskazując na powyższe wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez orzeczenie o utrzymaniu w mocy nakazu zapłaty z dnia 12 marca 2014 r., sygn. akt IX GC 268/14 i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania w pierwszej instancji według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Trafnie skarżący zarzuca nierozstrzygnięcie istoty sprawy, wyrażające się w pominięciu treści stosunku podstawowego wynikającego z zawartej pomiędzy stronami niniejszego postępowania umów najmu rusztowań, co spowodowało całkowite pominięcie przy orzekaniu roszczeń będących podstawą powództwa.

Rozważając ten zarzut zwrócić uwagę należy nie tyle na niedostatek wywodów prawnych, ale, co daleko istotniejsze, brak ustaleń faktycznych w zakresie stosunku podstawowego łączącego strony, którego zabezpieczeniem – i tylko zabezpieczeniem - był przedmiotowy weksel własny niezupełny (k.27), który strona powodowa -zgodnie z deklaracją wekslową (k.28) - miała prawo wypełnić brakującymi elementami w każdym czasie na kwotę aktualnego zadłużenia najemcy z tytułu czynsz najmu, odsetek, kar umownych oraz szkód związanych z uszkodzeniem rusztowań lub ich utratą.

Wobec wypełnienia tego weksla z powołaniem się na przedmiotową deklarację i umowę łączącą strony oraz wobec złożonych zarzutów spór między stronami przekształcił się ze stosunku wekslowego na rozliczenie stosunku podstawowego.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 3 lutego 2016r., V CSK 314/15 (legalis nr 1460957) Sąd Najwyższy stwierdził, że „dochodząc wierzytelności wekslowej wierzyciel nie musi wykazywać podstawy prawnej zobowiązania, może powołać się tylko na treść weksla. W stosunkach między wystawcą a remitentem samodzielność zobowiązania wekslowego ulega jednak złagodzeniu. Jeżeli zobowiązanie wekslowe jest ważne, wystawca może bowiem - w braku skutecznych zarzutów wekslowych - przeciwstawić zarzuty oparte na jego stosunkach osobistych z wierzycielem, czyli zarzuty dotyczące stosunku podstawowego. Może zatem kwestionować samo istnienie lub rozmiar roszczenia wekslowego ze względu na jego związek ze stosunkiem podstawowym. Spór przenosi się wówczas z płaszczyzny stosunku wekslowego na płaszczyznę stosunku prawa cywilnego, nie dochodzi jednak do zmiany powództwa, ponieważ przedmiotem rozpoznania jest nadal to samo roszczenie wekslowe, a powód jedynie przydaje mu dodatkowe uzasadnienie faktyczne i prawne.”

Jednak weksel in blanco wystawiony jako własny i wręczony w związku z zawarciem umowy, który prowadzi do powstania zobowiązania wekslowego wystawcy, powinien być przez sprzedawcę wypełniony zgodnie z zawartym porozumieniem. Podjęta przez pozwanego obrona za pomocą zarzutów nawiązujących do stosunku podstawowego wobec dochodzonego od niego roszczenia wekslowego prowadzi do objęcia sporem także tego stosunku.

Przeniesienie sporu na stosunek podstawowy sensu stricto wymaga w związku z tym inicjatywy powoda, który w odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty może podnieść twierdzenia uzasadniające uwzględnienie powództwa na podstawie stosunku, który weksel zabezpieczał. Wówczas Sąd może rozpoznać tak zakreślone powództwo nawet wówczas, gdy z jakichś powodów powództwo oparte na wekslu okaże się niezasadne.

W niniejszej sprawie powód już w pozwie przedstawił twierdzenia faktyczne i dowody na istnienie wierzytelności podstawowej. Ma rację strona pozwana, że przy wekslu in blanco istotne znaczenie ma zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem wynikającym z deklaracji wekslowej. Jeżeli bowiem weksel in blanco zostanie przez jego odbiorcę wypełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem, zobowiązanie wekslowe osoby, która wystawiła lub poręczyła weksel nie powstanie lub wygaśnie, to osoba ta może podnieść te zarzuty odbiorcy weksla bez żadnych ograniczeń.

Zakresy odpowiedzialności z weksla i ze stosunku podstawowego powinny co do zasady sobie odpowiadać, chyba, że co innego wynika z ustawy (np. co do różnych terminów przedawnienia) lub z porozumienia wekslowego np. co do terminu wypełnienia weksla przez jego posiadacza (por. uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 kwietnia 1972 r., III PZP 17/70, OSNCP 1973 r. Nr 5, poz. 72, teza

1 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2003 r., I CKN 434/01, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2010 r., I CSK 641/09).

Co do ciężaru dowodu nakazy mieć na uwadze, że jakkolwiek co do zasady ciężar dowodu nienależytego wypełnienia weksla spoczywa na pozwanym, to jednak w sytuacji, gdy pozwany zaprzecza, aby roszczenie ze stosunku podstawowego w ogóle powstało, albo z innych powodów nie spełniły się warunki do wypełnienia weksla fakty te musi udowodnić powód. Należy bowiem mieć na uwadze fundamentalną zasadę procesową, iż dowodzeniu podlegają z natury rzeczy fakty pozytywne (np. że dana okoliczność miała miejsce), a udowadnianie okoliczności negatywnych (np. że dane zdarzenie nie miało miejsca) jest niezwykle trudne. Z tego powodu teoria procesu wysnuwa m. in. wniosek, że co do zasady fakty rodzące prawo ma udowodnić powód, a fakty niweczące prawo - pozwany.

W realiach niniejszej sprawy przez stosunek podstawowy należy rozumieć nie tyle umowę ramową łączącą strony – choć również ona ma istotne znaczenie dla oceny rozmiaru roszczenia cywilnego strony powodowej – ile zawierane na jej podstawie oraz ogólnych warunków umów – poszczególne umowy najmu rusztowań, sposób ich zawierania, wykonywania i rozliczenia poprzez dokonanie lub niedokonanie zwrotu poszczególnych partii rusztowań.

Wykładni umów nadzy dokonywać zgodnie z art. 65 § 2 k.c. w zw. z § 1 tego przepisu. W świetle tego przepisu nakazy zgodzić się z Sądem I Instancji, że przyczyną zawarcia umowy ramowej przez strony była długotrwała współpraca pozwanej (...) spółki z o.o. z nieuczestniczącą w sporze spółką (...)Budownictwo. Rosnące zadłużenie z tytułu czynszu spowodowało, że strona powodowa (...)Budowlana jako dostawca materiałów budowlanych dla (...)Budownictwo, a w związku z tym podmiot zainteresowany umożliwieniem wykonawcy kontynuowania budów, aby zapobiec wypowiedzeniom umów dzierżawy (nazywanych przez strony najmem) zobowiązał się względem wydzierżawiającego (nazywanego wynajmującym) przyjąć na siebie obowiązki dzierżawcy (nazywanego najemcą). Powyższe okoliczności, podane przez świadka D. M., prezesa (...) P. P. i niebudzące wątpliwości stron Sąd słusznie uznał za bezsporne.

Ma z kolei rację strona powodowa, że zawarta umowa ramowa jak i w jej ramach poszczególne umowy były w istocie umowami najmu rusztowań, skoro wola stron było zawarcie właśnie takiego typu umowy. Sama możliwość oddania rusztowania osobie trzeciej do używania nie musi oznaczać zawarcia umowy dzierżawy. Rzeczy przynoszące pożytki stać się mogą przedmiotem zarówno umowy najmu, jak i dzierżawy, kluczowa jest natomiast wola stron i treść umowy." (tak: J. Górecki [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. K. Osajda, Legalis 2017, kom. do art. 693 k.c). „Niekiedy odróżnienie obu tych umów. Nie jest oczywiste i nie przesądzają o tym fizyczne cechy przedmiotu." (tak: W. Dreła [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, Legalis 2017, kom. do art. 693). W przypadku bowiem podnajmu (art. 668 k.c.) również najemca może uzyskiwać pożytki cywilne - czyli czynsz od podnajemców. Do tego przepis art. 668 §2 kc (w kontekście w szczególności (...) umowy) lepiej zabezpiecza interes wynajmującego niż odpowiednie regulacje umowy dzierżawy (vide: Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2006r. V CSK 200/06).

Z tego powodu nie można również zgodzić się z Sądem Okręgowym, że z całokształtu okoliczności wynika, że rzeczywistym zamiarem spółek nie mogło być zawarcie przez nie umów dzierżawy (najmu), lecz przystąpienie strony pozwanej do długów zaciągniętych przez (...), bez zwolnienia tego dzierżawcy ze zobowiązań. Wstąpienie osoby trzeciej na miejsce dłużnika wymaga bowiem w świetle art. 519 i 522 k.c. zgody w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Zamiarem stron było niewątpliwie zarówno umożliwienie firmie (...) dalszego najmu rusztowań w imieniu strony pozwanej choć na swoją rzecz jak i najmowanie tych rusztowań w swoim imieniu na rzecz swoją lub innego podmiotu w tym formy (...). Istota sprawy sprowadza się zatem do ustalenia, ile konkretnych umów najmu rusztowań zawarli ze stroną powodową przedstawiciele strony pozwanej lub (...)Budownictwo – spółki z o.o. ewentualnie inne upoważnione osoby oraz czy rusztowania te zostały zwrócone i w jakim stanie.

Umowa ramowa nie przewidywała dla zawierania poszczególnych umów najmu – ani ich poszczególnych warunków - formy pisemnej pod rygorem nieważności, zatem nawet mogło dojść do ich zawarcia nawet przez czynności dorozumiane. Również takie fakty jak sporządzanie różnych dokumentów, korespondencja elektroniczna, czy ustalenie faktu oddania rusztowań mogą wskazywać na zawarcie poszczególnych umów. Fakt wystawienia faktur po rozwiązaniu umowy nie może mieć zasadniczego znaczenia i powinien być oceniony jak każdy inny dowód. Powód

dołączył do pozwu kilkadziesiąt dokumentów mogących dowodzić zawarcia przedmiotowych umów. Sprawa wymaga jednak przeprowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego w całości i oceny dowodów według reguł z art. 233 § 1 k.p.c. Ocena taka nie wymaga wiadomości specjalnych i Sąd nie może się od niej uchylić.

Przepis art. 328 § 2 k.p.c. nakazuje sądowi wskazanie w uzasadnieniu wyroku podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z omówieniem przepisów prawa.

Brak ustaleń faktycznych w realiach niniejszej sprawy stanowi o nierozpoznaniu istoty sprawy. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazane wyżej istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalenia nie zostały poczynione, co dla rozstrzygnięcia sprawy powodowałoby konieczność samodzielnego dokonania tych ustaleń przez sąd II instancji.

Ustalenia dotyczące treści stosunku prawnego, z którego wywodzone jest roszczenie i sposób jego realizacji, stanowi istotę sprawy, a zatem czyniąc je, sąd II instancji naruszałby konstytucyjną zasadę dwuinstancyjnego rozpoznania sprawy.

W konsekwencji powyższych rozważań stwierdzić trzeba, że Sąd I instancji nie poczynił najważniejszych ustaleń faktycznych co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Tak głębokie braki stanowią nierozpoznanie istoty sprawy i uzasadniają uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c.

Próba merytorycznego rozstrzygnięcia o roszczeniu strony powodowej przez sąd II instancji musiałaby prowadzić do poczynienia przez ten sąd pełnych ustaleń faktycznych dotyczących okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a przez to pozbawiałaby strony możliwości skorzystania z ich konstytucyjnego prawa do poddania rozstrzygnięcia sporu w dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym (art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Stosownie do art. 108 § 2 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego pozostawiono sądowi I instancji.

SSA Józef Wąsik	SSA Zbigniew Ducki	SSA Robert Jurga
-----------------	--------------------	------------------